

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2015. március

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága március végéig 489,4 milliárd forinttal **növekedett**, amit négy – egymást részben ellensúlyozó - tényező eredményezett. **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forint kibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat - 739,2 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a deviza lejáratokat finanszírozza. **A második tényező** a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat növelte 463,1 milliárd forint összegben. **A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású-tényező** a nettó deviza lejárat 286,1 milliárd forint értékben. **A negyedik – szintén csökkentő hatású- tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke 426,8 milliárd forinttal csökkent.

Az előzetes adatok szerint március végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	március	%	mrd Ft	%
Forint	14 612,0	61,2%	15 351,3	63,0%	739,2	5,1%
Hitel	623,3	2,6%	732,8	3,0%	109,5	17,6%
Államkötvény	9 989,0	41,8%	10 090,3	41,4%	101,2	1,0%
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1%	2 602,5	10,7%	191,4	7,9%
Diszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7%	1 925,7	7,9%	337,1	21,2%
Deviza	8 957,9	37,5%	8 245,0	33,8%	-712,9	-8,0%
Összesen	23 569,9	98,7%	23 596,3	96,8%	26,3	0,1%
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3%	774,2	3,2%	463,1	148,8%
Mindösszesen	23 881,1	100,0%	24 370,5	100,0%	489,4	2,0%

A költségvetés forintadóssága március végéig 739,2 milliárd forinttal nőtt és 15351,3 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 116,7 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézetektől projekt finanszírozási célú hitellehívás, másrészt 22,3 milliárd forint értékű MÁV-tól történő forinthitel átvállalás következtében nőtt, a 29,6 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 109,5 milliárd forinttal növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya március végén

622,2 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 110,6 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 60,0%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 629,8 milliárd forinttal, 14618,5 milliárd forintra nőtt március végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 102,1 milliárd forintos, a diszkont kincstárjegyek 337,1 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 191,4 milliárd forintos növekedésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 0,8 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A lakossági állampapírokon belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 100,2 milliárd forinttal nőtt, a március végi állomány 1189,2 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 6,3 milliárd forintos növekedés következtében 35,1 milliárd forintra emelkedett március végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 13,1 milliárd forinttal 368,3 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. március végén 69,2 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 997,0 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől értékesített Babakötvényből március végéig 2,5 milliárd forint értékben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte a 12,8 milliárd forintot. Március végén a lakossági állampapírok állománya 2602,5 milliárd forintot tett ki, ami 191,4 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A külföldi befektetők állampapír-állománya márciusban 130,6 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4872,0 milliárd forintos állampapír-állomány 1,2 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 3,6%-a, 175,3 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 96,4%-a, 4696,7 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje március végén 4,94 év volt.

A központi költségvetés devizaadóssága március végéig 712,9 milliárd forinttal 8245,0 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény kibocsátás következtében 79,3 milliárd forinttal, MÁV-tól történő devizahitel átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 366,5 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 426,8 milliárd forinttal csökkent és bruttó módon számítva a teljes adósság 33,8%-át tette ki március végén.

A teljes adósság 25,4%-át kitevő **devizakötvények** esetében figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepdedési kötvény 79,3 milliárd forint értékű értékesítését, a 356,3 milliárd forint értékű devizakötvény törlesztést és a 327,9 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény adósság 6188,6 milliárd forintot tett ki március végén, amely 2014. év végéhez képest 604,9 milliárd forint csökkenést jelent.

A közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából

adódnak össze – a teljes adósság 8,4 %-át tették ki március végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel átvállalás, 10,2 milliárd forint törlesztés és 98,9 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 108,0 milliárd forinttal csökkent és 2056,4 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az euró kötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratkor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően az MtM betétnek a lejárt swapra eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többlet adósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015. első három hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 463,1 milliárd forinttal nőtt és március végén 774,2 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek márciusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,8-ről 1,5-re csökkent. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,2-ről 1,8-re mérséklődött.

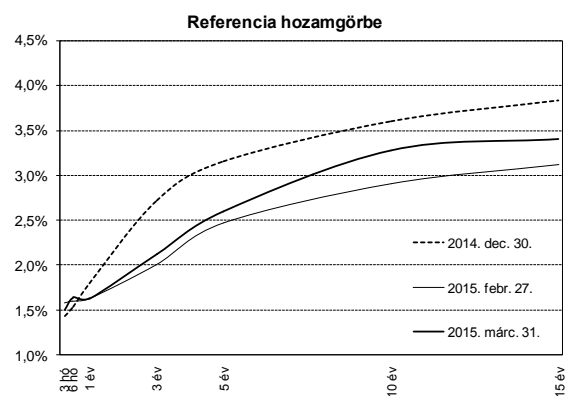
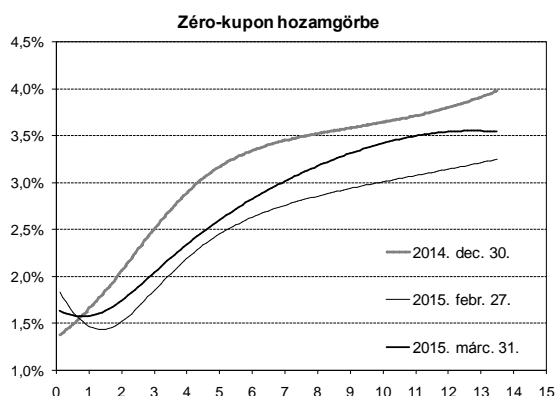
A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó márciusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 3 bázisponttal csökkent, és 1,61%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* márciusi aukcióján a kialakult átlaghozam 1,62% lett, amely 2 bázisponttal alacsonyabb a februári értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 13 bázisponttal 2,10%-ra csökkent az utolsó februári aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva, az *5 éves kötvény* utolsó márciusi aukcióján az átlaghozam 2,61%-ot ért el, ami 11 bázispontos csökkenést jelent a februári aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 3,28%-os átlaghozama 4 bázisponttal haladja meg az utolsó februári aukción kialakult átlaghozamot. *15 éves kötvényaukcióra* márciusban nem került sor.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3 hónapos lejáraton 8 bázisponttal csökkent, a 12 hónapos lejáraton stagnált, míg a többi lejáraton 4-37 bázisponttal emelkedett a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa márciusban 15 bázisponttal 1,95%-ra csökkentette a jegybanki alapkamat szintjét.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 8 bázisponttal 1,50%-ra csökkent, a 6 hónapos hozam 4 bázisponttal 1,64%-ra emelkedett, a 12 hónapos hozam 1,63%-on stagnált. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 11 bázisponttal 2,12%-ra, az 5 éves hozam 13 bázisponttal 2,60%-ra, a 10 éves hozam 37 bázisponttal 3,28%-ra, a 15 éves hozam 28 bázisponttal 3,40%-ra nőtt.

A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége	Előző hónap vége	Legutolsó adat	Változás az előző hónap vége óta <i>bázispont</i>
	2014. dec. 30.	2015. febr. 27.	2015. márc. 31.	
3 hónap	1,43	1,58	1,50	-8
6 hónap	1,54	1,60	1,64	4
12 hónap	1,80	1,63	1,63	0
3 év	2,72	2,01	2,12	11
5 év	3,15	2,47	2,60	13
10 év	3,60	2,91	3,28	37
15 év	3,83	3,12	3,40	28

Budapest, 2015. április 10.